

MAVİ NİL'DE KARŞI TAARRUZLAR VE İHA ÜSTÜNLÜĞÜ MÜCADELESİ

DR. KAN DEVECİOĞLU

GİRİŞ:

Mayıs 2026, Sudan savaşında stratejik ağırlık merkezinin Hartum evresinden Mavi Nil ve Güney Kordofan eksenine kaydığı bir dönem olmuştur. Sudan Silahlı Kuvvetleri'nin (SSK) Hartum'un büyük bölümünde kontrolü sağlamasının ardından çatışmalar özellikle Kurmuk-Qaisan-Ed Damazin hattında yoğunlaşmıştır. Bu süreçte Sudan ordusu bir dizi karşı taarruz gerçekleştirerek HDK ve müttefiki SPLM-N'nin kontrolündeki bazı bölgeleri geri aldığını açıklamış, buna karşılık HDK ise İHA saldırılarıyla hem stratejik altyapıyı hem de sivil yaşam alanlarını hedef almaya devam etmiştir.

SUDAN SAVAŞINDA ÖNE ÇIKAN SALDIRILAR

Mayıs 2026

Toplam saldırı sayısı

40+ olay

İHA saldırıları

20+ olay

Sivil altyapı hedefleri

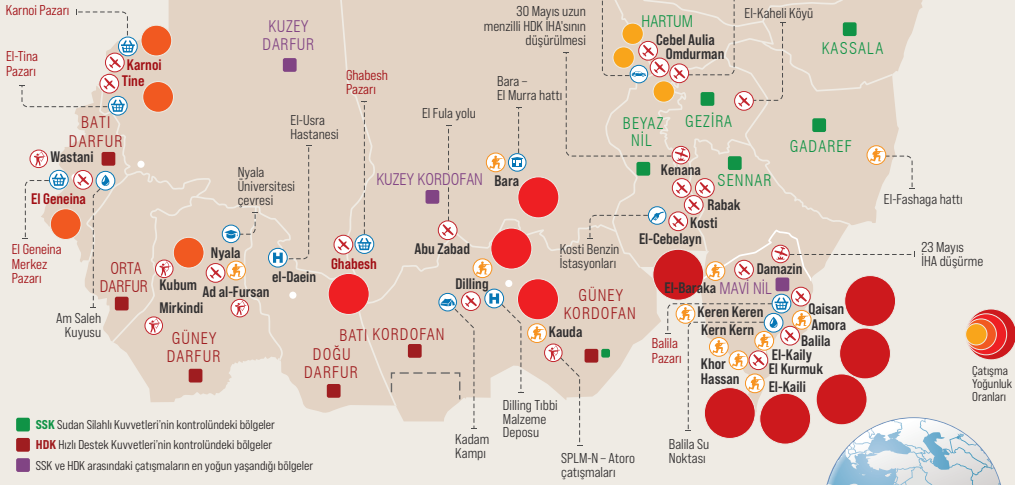
20'den fazla olay

En yoğun cephe Mavi Nil - Kordofan hattı

- 🚚 Kara Çatışmaları
- 🚁 Dron Saldırıları
- ✈️ Hava Savunma/İHA Düşürme
- 👤 Kabile/Topluluk Çatışmaları

Sivil Hedefler

- H Hastane
- P Pazar Yeri
- Y Yakıt Tesisi
- K Küy Yerleşimleri
- S Su Altyapısı
- U Üniversite
- A Sivil Araç

MAYIS 2026 EĞİMLERİ

- Çatışmaların ağırlık merkezi Mavi Nil-Kurmuk hattına kaymıştır.
- Sudan ordusu ilk kez geniş çaplı karşı taarruzlarla birden fazla yerleşimi geri almıştır.
- Pazarlar, yakıt tesisleri ve su altyapıları yoğun şekilde hedef alınmıştır.
- Kabile çatışmaları savaşın etnik ve yerel boyutunu yeniden görünür kılmıştır.

KRİTİK OLAYLAR

2 Mayıs

HDK, Hartum ve Kuzey Kordofan'da eş zamanlı İHA saldırılarını düzenledi.

9 Mayıs

Sudan ordusu El-Kaily kasabasını geri aldı.

14 Mayıs

Kauda'da SPLM-N ile Atoro kabilesi arasında çıkan çatışmalarda 61'den fazla kişi öldü.

26 Mayıs

Sudan ordusu Qaisan çevresinde dört yerleşim alanını geri aldığını duyurdu.

Bu çalışma, ORSAM Kuzey ve Doğu Afrika Koordinatörlüğü'nün araştırmalarına dayanmaktadır.

COđRAFİ YAYILMA VE SALDIRI YOđUNLUđU

Hartum: Askeri Kontrol Sonrası İHA Baskısı

Mayıs ayında Hartum cephesi önceki aylara göre daha düşük yoğunluklu kara çatışmalarına sahne olsa da HDK'nın başkent çevresindeki İHA saldırıları sürmüştür. Hartum Uluslararası Havalimanı, El-Murkhiyat Üssü, devlet televizyonu tesisleri ve çeşitli askeri noktalar hedef alınmıştır. Özellikle 4 ve 5 Mayıs'ta Hartum Havalimanı çevresine yönelik saldırılar, HDK'nın başkent üzerindeki baskıyı tamamen kaybetmediğini göstermektedir. Buna rağmen hava savunma sistemlerinin çok sayıda İHA'yı etkisiz hale getirmesi, Hartum'da hava üstünlüğünün giderek Sudan ordusu lehine şekillendiğine işaret etmektedir.

Mavi Nil: Savaşın Yeni Merkezi

Mayıs ayında çatışmaların en yoğun yaşandığı bölge Mavi Nil olmuştur. Kurmuk, El-Kaily, El-Keili, Khor Hassan, Kern Kern, Doukan, El-Baraka ve Qaisan çevresinde yoğun kara operasyonları yaşanmıştır. Ay boyunca Sudan ordusu çok sayıda kasaba, garnizon ve stratejik mevziyi geri aldığını açıklarken HDK ve SPLM-N güçleri sınır hattına doğru çekilmiştir. Özellikle 8-29 Mayıs arasında gerçekleşen operasyonlar, Sudan ordusunun savaşın başlamasından bu yana ilk kez Mavi Nil cephesinde sistematik ve ardışık kazanımlar elde ettiğini göstermektedir. Bu durum Kurmuk hattını savaşın yeni ağırlık merkezi haline getirmiştir.

Darfur: Sivil Alanların Hedef Alınmaya Devam Etmesi

Darfur bölgesi Mayıs ayında da yoğun sivil kayıpların yaşandığı alanlardan biri olmuştur. Nyala'da Sudan ordusunun HDK altyapısına yönelik yoğun İHA saldırıları sürerken, Karnoi, El-Tina ve El Geneina çevresinde pazarlar, su altyapıları ve yerleşim alanları hedef alınmıştır. Özellikle El-Tina ve Kornoı pazarlarına yönelik saldırılarda en az 21 sivilin ölmesi, Darfur'da savaşın ekonomik ve sosyal yaşamı doğrudan hedef alan karakterini koruduğunu göstermektedir. Ay sonunda Güney Darfur'da Salamat ve Beni Halba kabileleri arasında yeniden başlayan çatışmalar da bölgedeki güvenlik ortamının yalnızca SSK-HDK rekabetiyle açıklanamayacağını ortaya koymaktadır.

Kordofan: Sivil Kayıpların Yoğunlaştığı Cephe

Kuzey ve Güney Kordofan hattı Mayıs ayında hem askerî operasyonlara hem de ağır sivil kayıplara sahne olmuştur. Bara çevresindeki köylere yönelik HDK saldırıları, El-Murra'da yaşanan toplu katliam iddiaları ve Kadam çevresindeki mülteci kampına düzenlenen İHA saldırısı, savaşın insani maliyetinin bu bölgede belirgin biçimde arttığını göstermektedir. Özellikle Bara hattında yalnızca iki gün içerisinde onlarca sivilin öldürülmesi, HDK'nin kırsal alanlarda baskı ve yıldırma stratejisini sürdürdüğüne işaret etmektedir.

AKTÖRLER VE STRATEJİK DÖNÜŞÜM

Sudan Silahlı Kuvvetleri (SSK), Mayıs ayında özellikle Mavi Nil cephesinde önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Kurmuk çevresindeki karşı taarruzlar ve sınır hattına doğru genişleyen operasyonlar, ordunun savunma ağırlıklı stratejiden daha hareketli ve saldırı odaklı bir yaklaşıma geçtiğini göstermektedir.

Hızlı Destek Kuvvetleri (HDK) ise Hartum ve Kordofan'da İHA kapasitesine dayalı yıpratma stratejisini sürdürmüştür. Benzin istasyonları, pazarlar, sağlık depoları, su altyapıları ve sivil araçlar saldırıların temel hedefleri arasında yer almıştır.

SPLM-N ise özellikle Kurmuk-Qaisan hattında HDK ile koordinasyonunu sürdürmüş ve savaşın güney cephesinde belirleyici aktörlerden biri olmaya devam etmiştir. Ancak Mayıs ayında Sudan ordusunun elde ettiği kazanımlar SPLM-N'nin bölgesel hareket alanını daraltmıştır.

DEĞERLENDİRME VE ÖNGÖRÜLER

- Mayıs 2026 verileri savaşın ağırlık merkezinin Mavi Nil'e kaydığını göstermektedir.
- Sudan ordusu özellikle Kurmuk hattında son bir yılın en dikkat çekici bölgesel kazanımlarını elde etmiştir.
- Pazarlar, mülteci kampları, sağlık altyapısı ve su kaynakları sistematik biçimde hedef alınmaya devam etmektedir.
- Darfur ve Kordofan'da artan sivil kayıplar savaşın insani boyutunun daha da ağırlaşacağına işaret etmektedir.

Kısa vadede Kurmuk-Qaisan hattında Sudan ordusunun ilerleyişini sürdürmeye çalışması ve HDK-SPLM-N ittifakının buna karşı yeni savunma hatları oluşturması beklenmektedir. Hartum'da ise kara çatışmalarının son bulmasına rağmen İHA saldırılarının sürmesi muhtemeldir.

SONUÇ

Sonuç olarak, Mayıs 2026, Sudan savaşında operasyonel inisiyatifin kısmen Sudan ordusuna geçtiği ancak çatışmanın giderek daha karmaşık ve teknoloji yoğun bir karakter kazandığı bir dönem olmuştur. Hartum'daki nispi istikrarın ardından savaşın ağırlık merkezi Kuzey Kordofan ve Mavi Nil'e kayarken, Kurmuk eksenindeki karşı taarruzlar Sudan ordusuna önemli kazanımlar sağlamıştır. Buna karşın HDK'nın İHA kapasitesini koruması ve sivil altyapıya yönelik saldırıların devam etmesi, savaşın insani maliyetini artırmayı sürdürmektedir. Dolayısıyla Mayıs 2026 verileri, Sudan'daki çatışmanın artık yalnızca şehirlerin kontrolü üze-

rinden değil; sınır bölgeleri, hava sahası, lojistik koridorlar ve sivil dayanıklılık üzerinden tarafların birbirlerine karşı net bir üstünlük sağlayamadığı orta vadeli ve çok boyutlu bir mücadeleye dönüştüğünü göstermektedir. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde Mavi Nil cephesindeki gelişmeler, savaşın genel seyrini belirleyen en kritik unsur olmaya aday görünmekte ve tarafların anlaşmaya yaklaşmadığı noktada uzun vadeli yıpratma savaşı devam edecektir.

